

# KALENDARIUM (vybraná významná výročí) 2025

|            |                                                                                                               |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 21.1.1525  | od švýcarské reformace se oddělili novokřtění                                                                 |
| 26.3.1775  | potlačení selského povstání u Chlumce nad Cidlinou                                                            |
| 18.5.1575  | Česká konfese předložena císaři Maxmiliánovi II.                                                              |
| 6.7.1925   | Francesco Marmaggi, papežský vyslanec, opustil na protest Prahu v den státního svátku M. Jana Husa            |
| 1.8.1975   | v Helsinkách podepsán závěrečný akt Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě                            |
| 21.10.1125 | † <b>Kosmas</b> , první český kronikář                                                                        |
| 14.11.1535 | Bratrská konfese předložena císaři Ferdinandovi I.                                                            |
| 28.12.1725 | mandáty císaře Karla VI. proti kacířům (jiné vyznání, než římský katolicismus, se stalo zločinem proti státu) |

## Leden

|           |                                                                                                                       |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.1.1755  | † Daniel <b>Stránský</b> , evangelický kněz, spisovatel a překladatel, autor duchovních písní                         |
| 6.1.1855  | * Elena Maróthy <b>Šoltésová</b> , spisovatelka a publicistka, předsedkyně spolku Živena, zakladatelka ženského hnutí |
| 8.1.1555  | † Bohuslav <b>Bílejovský</b> , utrakvistický kněz, autor Kroniky české                                                |
| 14.1.1875 | * Albert <b>Schweitzer</b> , teolog, misionář, lékař, varhanní virtuóz, držitel Nobelovy ceny za mír († 4. 9. 1965)   |
| 18.1.1850 | * Jan <b>Pelíšek</b> , evangelický teolog, autor evangelických písní a básní, překladatel                             |
| 21.1.1525 | od švýcarské reformace se oddělili novokřtění                                                                         |
| 27.1.1930 | † Jur <b>Janoška</b> , evangelický kněz, první generální biskup Evangelické církve AV na Slovensku                    |

## Únor

|           |                                                                                                               |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.2.1510  | † Zdeňka <b>Česká</b> , dcera českého krále Jiřího z Poděbrad                                                 |
| 2.2.1905  | † Anna <b>Jurkovičová-Hurbanová</b> , ochotnická herečka, manželka J. M. Hurbana, matka S. Hurbana Vajanského |
| 15.2.1990 | zanikla StB, tajná policie bývalé ČSSR                                                                        |
| 16.2.1945 | † Alois <b>Tuháček</b> , kněz Církve československé, spolupracovník patriarchy Karla Farského                 |
| 17.2.1425 | † Johann von <b>Dräendorf</b> , kněz a šířitel reformačních myšlenek, upálen v Heidelbergu                    |
| 17.2.1865 | * Ernst <b>Troeltsch</b> , teolog, sociolog náboženství                                                       |

- 17.2.1955 † Štefan **Krčméry**, evangelický kněz, literární historik a kritik, publicista a redaktor
- 24.2.1900 † Adam Ithamar Marian **Koch**, evangelický duchovní, superintendent AV v Čechách
- 24.2.1925 † Alois **Mrštík**, spisovatel a učitel

### *Březen*

- 7.3.1850 \* prof. PhDr. Tomáš Garrigue **Masaryk**, první prezident Československa, filozof, sociolog
- 7.3.1905 † Ján **Francisci-Rimavský**, slovenský státník, teolog, básník, spisovatel, publicista a překladatel
- 8.3.1975 † prof. PhDr. Zdeněk **Fiala**, historik
- 16.3.1880 † Matej **Hrebenda**, bibliofil, sběratel lidových písní, autor biografické prózy a duchovní poezie
- 19.3.1925 \* prof. PhDr. Jaro **Křivohlavý**, psycholog a spisovatel
- 24.3.1775 zatčení předáci selského povstání, kteří měli vyjednávat o robotním patentu
- 26.3.1775 potlačení selského povstání u Chlumce nad Cidlinou
- 31.3.1675 \* **Benedikt XIV.**, papež podporující vzdělávání a toleranci vůči protestantům

### *Duben*

- 9.4.1945 † Dietrich **Bonhoeffer**, německý evangelický teolog, etik, filozof a bojovník proti nacismu
- 13.4.1900 \* JUDr. Prokop **Drtina**, československý politik, právník, ministr spravedlnosti
- 14.4.1825 \* Daniel **Maróthy**, evangelický kněz, básník, publicista a sběratel folklóru
- 17.4.1885 \* Vladimír **Roy**, evangelický kněz, básník a překladatel
- 22.4.1925 \* prof. ThDr. Jan **Heller**, teolog, religionista a překladatel

### *Květen*

- 5.5.1855 \* Ľudovít **Kubáni**, akademický malíř
- 8.5.1945 konec 2. světové války v Evropě
- 9.5.1760 † Mikuláš Ludvík hrabě **Zinzendorf**, zakladatel obnovené Jednoty bratrské
- 11.5.1625 \* **Alžběta Marie** Minsterberská, poslední z potomků Jiřího z Poděbrad
- 11.5.1725 † Jakub **Galač**, slezský evangelický písmák, sedlák a básník

- 13.5.1795 \* Pavel Josef **Šafařík**, zakladatel slavistiky, etnograf, jazykovědec, vedoucí osobnost národního obrození  
 18.5.1575 Česká konfese předložena císaři Maxmiliánovi II.  
 27.5.1525 † Thomas **Müntzer**, vůdce v německém selském povstání

## Červen

- 1.6.165? † **sv. Justin Martyr**, církevní otec, popraven  
 5.6.2000 † prof. PhDr. Miroslav **Novák**, patriarcha CČSH  
 5.6.1415 první Husovo slyšení před Kostnickým koncillem  
 7.6.1560 † Leonard **Stöckel**, reformační humanista, žák Luthera a Melanchtona, přezdívaný „Učitel Uherska“  
 10.6.1415 Jan Hus napsal list Věrným Čechům  
 15.6.1615 generální sněm stavů Českého království přijal jazykový zákon upřednostňující češtinu  
 21.6.1621 poprava 27 představitelů českého stavovského povstání na Staroměstském náměstí v Praze, mezi nimi i Jána Jesenského, lékaře a diplomata, původem ze Slovenska  
 28.6.1905 \* Mária **Rázusová-Martáková**, učitelka, autorka knih pro děti a mládež (sestra spisovatele Martina Rázusa)  
 29.6.1875 † **Ferdinand Dobrotivý**, poslední český korunovaný král

## Červenec

- 1.7.1415 M. Jan Hus odmítl v Kostnici odvolat své údajné „bludy“.  
 4.7.1935 † Július **Bodnár**, evangelický kněz, církevní historik, etnograf a folklorista, překladatel a publicista  
 5.7.1840 † Adam **Chalupka**, evangelický kněz, učitel, církevní publicista a historik  
 6.7.1415 † Jan **Hus**, reformátor, upálen v Kostnici  
 6.7.1925 Francesco Marmaggi, papežský vyslanec, opustil na protest Prahu v den státního svátku M. Jana Husa  
 14.7.1415 † **Jan**, řečený **Žák**, upálen v Olomouci  
 15.7.1900 \* ThDr. Viktor **Hájek**, synodní senior ČCE  
 17.7.1995 † Maša **Hal'amová**, básnířka, jedna z nejvýznamnějších spisovatelek slovenské poezie 20. století  
 21.7.1880 \* PhDr. Milan Rastislav **Štefánik**, astronom, diplomat, politik, letec, jedna z nejvýznamnějších osobností moderních slovenských a československých dějin  
 28.7.1750 † Johann Sebastian **Bach**, barokní hudební skladatel

## Srpen

- 1.8.1975 v Helsinkách podepsán závěrečný akt Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě
- 3.8.1640 \* Daniel **Sinapius-Horčička**, evangelický kněz, básník, dramatik, slavista, homiletik a autor modliteb
- 11.8.1880 † Juraj **Daxner**, advokát, zakládající člen Matice slovenské
- 13.8.1775 Marie Terezie vydala Robotní patent (pro zemi Čechy)
- 16.8.1945 † prof. PhDr. Kamil **Krofta**, historik, básník a diplomat
- 16.8.2005 † Roger **Schütz**, zakladatel komunity v Taizé
- 18.8.1975 † Štěpán **Šoltész**, farář a myslitel
- 19.8.1860 \* Kristína **Royová**, spisovatelka, autorka duchovních písní, vedoucí osobnost Modrého kříže
- 23.8.1925 \* Milan **Machovec**, český filozof
- 28.8.1940 založena ekumenická komunita v Taizé (Burgundsko)

## Září

- 2.9.1415 stížný list 452 zástupců české šlechty proti upálení M. Jana Husa
- 4.9.1955 † prof. ThDr. Alois **Spisar**, český reformistický kněz a náboženský spisovatel, duchovní CČS(H)
- 15.9.1920 Církev československá (husitská) uznána státem.
- 17.9.1425 † **Čeněk z Vartenberka**, český šlechtic a politik
- 25.9.1555 v Německu uzavřen Augsburský mír (zásada: kdo vládne, ten rozhoduje o vyznání ve své zemi)
- 30.9.1740 † Daniel **Krman ml.**, evangelický kněz, superintendent Preddunajskej superintendencie

## Říjen

- 11.10.1424 † Jan **Žižka z Trocnova**, husitský hejtman a vojevůdce
- 16.10.1700 \* Juraj **Radvanský**, zeman, zvolenský podžupan, první evangelík v hodnosti královského rádce
- 17.10.1425 podepsán smír táborů a sirotků s pražany, který umožnil společnou výpravu husitů na Moravu
- 18.10.1685 zrušení Ediktu nantského Ludvíkem XIV., následovaly odchody hugenotů z Francie do exilu v zahraničí
- 21.10. 925 přenesení těla sv. Ludmily do Prahy
- 21.10.1125 † **Kosmas**, první český kronikář
- 21.10.1435 Jan Rokycana zvolen arcibiskupem pražským

- 24.10.1925 † Jindřich Šimon **Baar**, kněz, básník a spisovatel, v letech 1918–1921 předseda Jednoty katolického duchovenstva československého
- 28.10.1815 \* Ľudovít **Štúr**, slovenský národní buditel a básník
- 31.10.1425 husitská bitva u Kamenice nad Lipou
- 31.10.1517 světový den reformace (dr. Martin Luther v tento den vyvěsil na dveře kostela ve Wittenbergu svých 95 tezí)

### *Listopad*

- 1.11.1625 \* Ján **Sinapius-Horčíčka**, evangelický kněz, exulant pro víru, básník, spisovatel a didaktik
- 2.11.1975 † prof. ThDr. Rudolf **Říčan**, evangelický historik, teolog a vysokoškolský pedagog
- 3.11.1918 stržení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí
- 6.11.1775 † Jan **Tržil**, jeden z vůdců selského robotního povstání
- 8.11.1620 bitva na Bílé hoře
- 14.11.1535 Bratrská konfese předložena císaři Ferdinandovi I.
- 15.11.1670 † Jan Amos **Komenský**, biskup Jednoty bratrské, „Učitel národů“
- 23.11.1880 \* Oľga **Textorisová**, učitelka, spisovatelka, překladatelka
- 28.11.1695 † Jan **Sladký Kozina**, vůdce Chodů, oběšen
- 30.11.1750 \* Tomáš **Juren**, písmák, kantor, lidový kazatel a malíř

### *Prosinec*

- 1.12.1525 \* Tadeáš **Hájek z Hájku**, přírodovědec, astronom a lékař
- 4.12.1855 \* Ján **Slávik**, evangelický kněz, církevní historik, signatář Martinské deklarace
- 4.12.1875 \* Anna **Chlebounová**, evangelická politička, poslankyně a senátorka
- 8.12.1965 ukončení II. vatikánského koncilu
- 9.12.1905 důsledná a úplná odluka státu a církví ve Francii
- 13.12.1545 zahájení Tridentského koncilu, který schválil program rekatolizace
- 17.12.1935 † Mária **Zochová**, zakladatelka a předsedkyně Spolku žien evanj. farárov a Slovenskej evanjelickej diakonie
- 23.12.1555 \* Mikuláš **Dačický z Heslova**, básník a spisovatel
- 26.12.1725 † Jan František **Beckovský**, spisovatel a historik
- 27.12.1950 † doc. PhDr. Antonín **Boháč**, statistik, demograf, synodní kurátor ČCE

28.12.1725 mandáty císaře Karla VI. proti kacířům (jiné vyznání, než římský katolicismus, se stalo zločinem proti státu)